

LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk analys av norra flygeln och stallet på Fjellskäfte säteri, Sörmland

Linderson, Hans

2010

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Linderson, H. (2010). *Dendrokronologisk analys av norra flygeln och stallet på Fjellskäfte säteri, Sörmland*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2010:36). Lund University.

Total number of authors:
1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

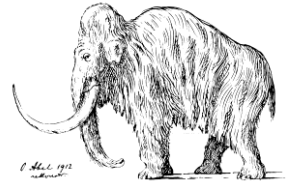
LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUND UNIVERSITY

DEPARTMENT OF QUATERNARY GEOLOGY
KVARTÄRGEOLOGISKA AVDELNINGEN
HANS LINDERSON

11 Maj 2010

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2010:36

Hans Linderson

DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV NORRA FLYGELN OCH STALLET PÅ FJELLSKÄFTE SÄTERI, SÖRMLAND

Uppdragsgivare: Gustaf Celsing, Fjellskäfte AB, 641 97 Katrineholm org nr: 5561031660

Område: Katrineholm, Södermanland **Prov nr:** 72335-363 **Antal prov:** 29 prover, 25 träd.

Dendrokronologiskt objekt: Mellanvägg NF (72335-344), Yttervägg NF (72345-352) och stallet (72353-363).

Beskrivning av den dendrokronologiska analysen:

En liten spridning av dateringarna har uppstått. Detta kan bero på att man har avverkat under flera år eller att yttersta årsringen närmast under bark (vankant) saknas så att en bedömning av fällningsåret har gjorts. Nedan förda sammanställning bygger på antagandet att virket är avverkat vid en gemensam tidsperiod så att snävaste möjliga spridning mellan de daterade stockarna tillhandahålls. En mer exakt datering ges i tabellen nedan.

Norra flygelns mellanvägg som möter västra ytterväggen, närmast sydvästra hörnet

Fem stockar är avverkade **vinterhalvåret 1654/55**, fyra är avverkade **vinterhalvåret 1727/28**, en är avverkad vinterhalvåret 1725/26.

Norra flygelns östra yttervägg mot sydöstra hörnan

Två stockar dateras till **vinterhalvåret 1654/55**. Övriga sex stockar dateras till **vinterhalvåret 1727/28**.

Stallets sydöstra respektive sydvästra knutar

Samtliga elva provtagna stockar dateras till **vinterhalvåret 1834/35**

Proveniensen för virket är relativt lokal. Den dendrokronologiska tidstäckningen är 1420-1824!

Det är därmed troligt att vissa av träden grodde på 1300-talet.

Diskussion

Provernas exakta placering i de tre undergrupperna är inte dokumenterade. För norra flygelns kan i nuläget två möjliga lösningar finnas:

1 Om de gamla och unga stockarna skulle uppträda utan ordning i väggarna. Då bör bygganden vara uppförd 1728 i dess nuvarande utformning. Det äldre virket är återanvänt.

2 Om det unga virket ligger överst är byggnaden uppförd 1655, 1728 har man höjt takhöjden med kompletterande virke.

Möjligen kan man rekonstruera provernas placering genom att räkna årsringarna på plats och jämföra årsringstalet i tabellen.

Hans Linderson.

Sölvegatan 12, S-223 62 Lund Tel. +46-46-2227891, 0738-448812

Fax +46-46-2224830

e-mail: Hans.Linderson@geol.lu.se

Resultat:

CATRAS Dendro nr:	Prov, ställe :	Träd slag	Antal år, 2 radier uppmätta	Splint (Sp) Bark (B) Vank. (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalv-året)	Trädets egenålder uppskattn
72335	Mellanv.	Tall	147	Sp-53, W, B	1654	V 1654/54	160-180
72336	Mellanv.	Tall	176	Ej Sp, Ej W	1595	1650±20	220-270
72337	Mellanv.	Tall	187	Sp-73, W, B	1727	V1727/28	200-220
72338	Mellanv.	Tall	118	Sp-56, W	1654	V 1654/55	130-150
72339	Mellanv.	Tall	143	Sp-69, W	1654	V 1654/55	160-180
72340	Mellanv.	Tall	307	Sp-88, W, B	1725	V 1725/26	320-340
72341	Mellanv.	Tall	304	Sp-109, W, B	(1725)	(1727±2) ¹	320-340
72342	Mellanv.	Tall	144	Sp-70, nära W	1653	1655±1	160-180
72343	Mellanv.	Tall	101	Sp-65, W, B	1727	V 1727/28	110-130
72344	Mellanv.	Tall	245*	Sp-92, W, B	1723	1726±2	260-290
72345	Yttervägg	Tall	116	Sp-66, W	1654	V 1654/55	130-150
72346	Yttervägg	Tall	55	Sp-36, W	1727	V 1727/28	60-90
72347	Yttervägg	Tall	300	Sp-104, Ej W	(1725)	(1727±2) ¹	320-340
72348	Yttervägg	Tall	133	Sp-78, Ev. W	1727	V 1727/28	150-170
72349	Yttervägg	Tall	146	Sp-70, nära W	1653	1656±2	160-180
72350	Yttervägg	Tall	224*	Sp-77(+~10)	1704	Efter 1715	250-290
72351	Yttervägg	Tall	133	Sp-60, Ev. W	1727	V 1727/28	150-170
72352	Yttervägg	Tall	96	Sp-60, nära W	1726	V 1727/28	110-130
72353	Stall	Tall	132	Sp-69, Ev. W	1834	1835±1	150-170
72354	Stall	Tall	102	Sp-62, nära W	1832	1835±2	120-140
72355	Stall	Tall	158	Sp-60, nära W	1833	1835±1	170-190
72356	Stall	Tall	112	Sp-54, W, B	1834	V 1834/35	130-150
72357	Stall	Tall	140	Sp-76, nära W	1833	1835±1	150-170
72358	Stall	Tall	113	Sp-60, ej W	1824	1835±10	130-170
72359	Stall	Tall	111*	Sp-50, ej W	1824	Efter 1824	130-170
72360	Stall	Tall	116	Sp-57, ej W	1830	1834±3	130-160
72361	Stall	Tall	118	Sp-62, ev. W	1834	V 1834/35	130-160
72362	Stall	Tall	104	Sp-47, ev. W	1834	1835±1	120-140
72363	Stall	Tall	121	Sp-53, ej W	1812	1825±15	130-170

* Träden kan ha självdött och är extremt tätvuxen i slutet, det kan därför saknas årsringar även om provet har vankant och bark.

¹Virket är mycket snålvuxet (tätvuxen), flera årsringar saknas. Därför är denna stock svår att säkert datera. Dateringen inom parentes får betraktas som sannolik.

Prov 72338 och 72345 kommer från samma träd.

Prov 72341 och 72347 kommer från samma träd. Enda stock som inte har säkert daterats.

Prov 72343 och 72352 kommer från samma träd. Den senare kan därför dateras till vinterhalvåret.

Prov 72348 och 72351 kommer från samma träd. Möjligen skall dateringen sättas till 1728±1

Faktura framställs senare av Lunds Universitet.
Mätresultaten kommer att bevaras på laboratoriet och utnyttjas i universitetets forskning.
Proverna kommer att ingå i RAÄ's arkiv och förvaltas av laboratoriet.
Rapporter och andra skrifter angående de dendrokronologiska resultaten tas tacksamt emot.
Med hälsning och önskan om fortsatt samarbete.

Hans Linderson, Laboratorieföreståndare
Lunds Universitet
Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, Sölvegatan 12, 223 62 Lund
E-post: Hans.Linderson@geol.lu.se
Tel: 046-2227891 , 0738-448812